

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-02- Nr.

DĖL NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija teikia pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. vasario 13 d. išvadoje Nr. NV-370 pateiktas pastabas ir pasiūlymus patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimo Nr. 1079 „Dėl Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (*Apostille*) tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuva yra prisijungusi prie 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvencijos dėl užsienio valstybėse išduotų dokumentų legalizavimo panaikinimo (toliau – Hagos konvencija). Nacionalinėje sistemoje dokumentų tvirtinimo pažyma (<i>Apostille</i>) procedūros šiuo metu taikomos tik popierinės formos dokumentams. Tuo tarpu Hagos konferencijos dėl tarptautinės privatinės teisės (HCCH) 2003 m. parengtos „e-Apostille“ gerosios praktikos ir techninės gairės (įskaitant „e-Apostille“ ir „e-Register“ komponentus) skatina valstybes, atsižvelgiant į jų nacionalinės teisės ir technologines galimybes, diegti elektroninių dokumentų tvirtinimo sprendimus. Tokie sprendimai sudaro prielaidas plėtoti skaitmenines paslaugas, didina jų prieinamumą, patikimumą ir veiklos efektyvumą.</p> <p>Lietuvoje šiuo metu nėra įtvirtinta teisinio reguliavimo, kuris suteiktų galimybę dokumentus tvirtinti pažyma (<i>Apostille</i>) elektronine forma. Praktinis tokios pažymos netaikymas elektroniniams dokumentams riboja galimybes užtikrinti jų tarptautinį pripažinimą, lėtina viešojo sektoriaus skaitmeninimą ir apsunkina užsienio subjektų galimybes realiuoju laiku patikrinti Lietuvoje apostilizuotų dokumentų autentiškumą.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Projektu siekiama nustatyti galimybę dokumentus tvirtinti pažyma (<i>Apostille</i>) elektroniniu būdu, kai dokumentas yra patvirtintas kvalifikuotu elektroniniu parašu ar elektroniniu spaudu. Elektroninių dokumentų tvirtinimą elektronine pažyma (<i>Apostille</i>) atliktų tik notariai, naudodamiesi Lietuvos notarų rūmų valdoma ir tvarkoma informacine sistema (toliau – informacinė sistema „e. Notaras“), kurioje jau šiuo metu atliekami visi notariniai veiksmai nuotoliniu būdu ir saugomi elektroniniai dokumentai, sudaryti ar gauti notarų. Konsuliniai pareigūnai ir toliau tvirtintų popierinius dokumentus pažyma (<i>Apostille</i>) pagal šiuo metu galiojančią tvarką, taikomą popieriniams dokumentams.</p> <p>Toks sprendimas grindžiamas ekonominiu ir praktiniu aspektais: 2024 m. Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija patvirtino pažyma (<i>Apostille</i>) 375 dokumentus, tuo tarpu notariai – net 25 292 dokumentus. Atsižvelgiant į šį</p>

	<p>žymų skirtumą, nėra tikslinga plėtoti atskirą techninę infrastruktūrą konsulinių pareigūnų veiklai, ypač kai šiuo metu egzistuoja visos būtinos techninės ir teisinės sąlygos įgyvendinti elektroninių pažymų (<i>Apostille</i>) išdavimą per informacinę sistemą „e. Notaras“. Pažymėtina, kas šioje sistemoje taip pat būtų sukurtas atskiras funkcionalumas, užtikrinantis viešą ir patikimą galimybę elektroninėje erdvėje patikrinti tiek elektroninių, tiek popierinių pažymų (<i>Apostille</i>) tikrumą.</p> <p>Taip pat pažymėtina, kad elektronines pažymas (<i>Apostille</i>) išduodantys notariai savo paslaugas teikia visiems subjektams, įskaitant ir valstybės institucijas. Valstybės ar savivaldybių institucijoms prireikus pateikti užsienio valstybėms elektroninius dokumentus, kuriems reikalingas tvirtinimas elektronine pažyma (<i>Apostille</i>), jos galės naudotis notarų paslaugomis. Atskirų įgaliojimų kitiems subjektams nesuteikiama, kadangi notarų vykdoma pažyma (<i>Apostille</i>) tvirtinimo funkcija jau nuo 2016 m. laikoma tinkama ir įprasta praktika tiek fiziniams, tiek juridiniams asmenims, įskaitant viešąjį sektorių. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teismų, prokuratūros ir ikiteisminio tyrimo įstaigų pateikiamų dokumentų, susijusių su teisinės pagalbos prašymų vykdymu, taip pat užsienyje esančių piliečių dokumentų tvirtinimo elektronine pažyma (<i>Apostille</i>) poreikis bus įvertintas vykdant naujo teisinio reguliavimo taikymo stebėseną.</p> <p>Projekte taip pat patikslinamos kai kurios sąvokos, nustatoma elektroninių dokumentų autentiškumo tikrinimo tvarka bei vertinimo kriterijai.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Valstybės biudžeto lėšų Įstatymų projektams įgyvendinti nereikės.</p> <p>Dokumentų tvirtinimo elektronine pažyma (<i>Apostille</i>) procesas bus įgyvendinamas per informacinę sistemą „e. Notaras“, kurios infrastruktūra jau šiuo metu leidžia sudaryti ir saugoti elektroninius dokumentus. Elektroninių pažymų (<i>Apostille</i>) tvirtinimo ir jų tikrinimo viešai prieinamu būdu funkcionalumas bus sukurtas Lietuvos notarų rūmų lėšomis.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus projektą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bus sudarytas teisinis pagrindas tvirtinti dokumentus pažyma (<i>Apostille</i>) elektronine forma; 2. paspartės elektroninių dokumentų tarptautinis pripažinimas; 3. bus sudaryta galimybė realiuoju laiku informacinėje sistemoje „e. Notaras“ patikrinti dokumentų, patvirtintų pažyma (<i>Apostille</i>), tikrumą; 4. bus sudarytos prielaidos tvirtinti dokumentus pažyma (<i>Apostille</i>) nuotoliniu būdu.

Projektu įgyvendinama Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano¹ 7.2.1 papunkčio priemonė – padidinti notarinių paslaugų prieinamumą ir kokybę – peržiūrėti procesus ir išplėsti elektronines paslaugas, tarp jų – įdiegti e. apostilę.

Projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

¹ Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 10 d. nutarimu Nr. 895 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos² 4 punktu, Projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrines lietuvių kalbos normas.

Projekte vartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai įvertinti ir suderinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje. Atskirų konsultacijų su visuomene nebuvo. Dėl Projekto buvo konsultuojamasi su visuomene paskelbus Projektą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Projektas derintas su Lietuvos Respublikos ministerijomis, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnyba, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, valstybės įmone Registrų centru, Lietuvos notarų rūmais.

Pastabos, į kurias atsižvelgta iš dalies, aptariamose pridedamoje derinimo pažymoje. Pažymėtina, kad su Užsienio reikalų ministerija sutarta nustatyti vienerių metų pereinamąjį laikotarpį, per kurį konsuliniai pareigūnai toliau vykdys popierinių pažymų (*Apostille*) tvirtinimo funkciją. Praėjus šešiams mėnesiams nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos, planuojama atlikti teisinio reguliavimo taikymo praktikos vertinimą ir, atsižvelgiant į jo rezultatus, inicijuoti Vyriausybės nutarimo pakeitimo projektą dėl pažymų (*Apostille*) tvirtinimo konsulinėse įstaigose atsisakymo.

Projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Teisinių paslaugų politikos grupės (vadovė Aurelija Giedraitytė, mob. tel. 8 607 69523, el. p. aurelija.giedraityte@tm.lt) vyresnioji patarėja Božena Rus, mob. tel. 8 671 86305, el. p. bozena.rus@tm.lt.

PRIDEDAMA. Projektas, 10 lapų.

Teisingumo ministrė

Rita Tamašunienė

Božena Rus, mob. tel. +370 671 86305, el. p. bozena.rus@tm.lt

² Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.